

GHEORGHE PÂRNUȚĂ

31 mai 1915 - 19 iulie 2009

La 19 iulie 2009 s-a stins din viață un mare specialist în istoria învățământului românesc și în cercetarea trecutului istoric și cultural a zonei Muscel și orașului Câmpulung Muscel.

Născut la 31 mai 1915, în comuna Rucăr, fostul județ istoric Muscel, profesorul universitar Gheorghe Pârnuță și-a petrecut copilăria în satul natal, acolo unde a urmat și școala primară. A avut o copilărie grea, fiind orfan de război, tatăl său căzând în luptele din toamna anului 1916, la Valea Mare Pravăț, împotriva armatelor germane, conduse pe frontul Bran-Rucăr-Câmpulung, de generalul Kurt von Morgen. S-a înscris, apoi, la Școala Normală „Carol I” din orașul Câmpulung, reședința județului istoric Muscel, pe care o termină în anul 1934, devenind învățător. În această calitate profesază în satul Ciocanu, comuna Dâmbovicioara, jud. Argeș (1935-1936), Micloșani, com. Malu cu Flori, jud. Dâmbovița și Podu Dâmboviței, jud. Argeș (1936-1937), Lunca de Sus, jud. Harghita (1938-1939).

Și pentru că absolvenții de atunci ai Școlii Normale nu puteau profesa decât ca învățător, se înscrie și la cursurile, în particular, ale Liceului „Dinicu Golescu” din Câmpulung, între anii 1942-1944, obținând diplomă de bacalaureat, după care urmează, între anii 1944-1948, Facultatea de Litere și Filosofie din București.

În anul 1939 este concentrat la Regimentul „30 Dorobanți” din Câmpulung, iar în anul 1940 în urma susținerii unui examen obține brevetul de ofițer de aviație, devenind șef de echipaj în cadrul Flotilei I Aviație Iași, calitate în care va fi decorat pentru fapte deosebite pe frontul de est unde a luptat din iunie 1941, până în august

1942, când a fost rănit. A primit cele mai mari decorații românești, printre care și Ordinul Coroana României și Steaua României în grad de Cavaler cu spade și panglică de virtute militară. Revenit de pe front, în august 1942, este mobilizat ca ofițer educator la Școala Normală „Carol I” care între timp a fost militarizată. Este perioada în care urmează și cursurile Liceului „Dinicu Golescu” și Facultatea de Litere și Filosofie din București. Între anii 1946-1947 ocupă funcția de subvizor la Revizoratul Școlar Muscel, apoi de institutor la Școala Nr. 2 de Băieți din Câmpulung Muscel (1947-1948) și de profesor la Școala Normală „Carol I” (1948-1950). Din august 1950 ocupă funcția de bibliotecar la Direcția Bibliotecii din Comitetul pentru Așezămintele Culturale dar și de profesor de biblioteconomie la Școala Medie de Bibliotecari din București. Pentru că în anul 1936 a publicat articolul „Pericolul bolșevismului” în Revista „Lumina” din Rucăr, profesorul Gheorghe Pârnuță este înlăturat din învățământ între anii 1952-1954. Este reîncadrat din 1954 și până în anul 1964 ca profesor la Grupul Școlar Galvanii-Tei și apoi la Școala Tehnică de Bibliotecari din București.

În perioada în care a fost exclus din învățământ, și-a câștigat existența ca muncitor necalificat în gara Filaret din București dar și descifrând documente vechi de la Arhivele Naționale din București. Acum studiază ceea ce-l pasionează cel mai mult, învățământul românesc, istoria cărții, a bibliotecilor, cultura dar și istoria și cultura zonei Muscel.

A ocupat funcție de cercetător științific principal la Institutul de Științe Pedagogice din București, între anii 1964-1968, iar din anul 1968 și până la pensionare, în anul 1972, a funcționat la Institutul Pedagogic de 3 ani din București ca asistent, lector și conferențiar.

Și-a luat doctoratul în științe în anul 1969 cu teza „Istoria învățământului și gândirea pedagogică din Țara Românească sec XVII-XIX”, avându-l conducător științific pe academicianul Stanciu Stoian, iar președinte de comisie pe profesorul Ștefan Bârsănescu, membru corespondent al Academiei Române.

Cercetarea învățământului românesc l-a pasionat toată viața, iar publicațiile și cercetările în acest domeniu l-au impus pe profesorul Gheorghe Pârnuță drept unul dintre cei mai mari specialiști în domeniu.

Profesorul Gheorghe Pârnuță a fost un om al școlii vreme de 43 de ani, începând cu învățământul primar, continuând cu cel secundar și terminând cu cel universitar, cu întreruperi cauzate de nedreptățile autorităților vremii care l-au scos din învățământ pe considerente politice.

Dar cea mai mare și prolifică activitate a desfășurat-o în cercetarea științifică, unde a realizat și cele mai importante lucrări.

Printre cele mai importante lucrări cu caracter științific, pedagogic, dar și istoric și cultural s-au numărat: *Istoria învățământului și gândirea pedagogică din Țara Românească, secolele XVII-XIX*, București, 1971, 352 p.; *Învățământul în Muscel (sec XVIII-XIX)*, București, 1968, 272 p.; *Gheorghe Lazăr. Contribuția sa la dezvoltarea învățământului*, București, 1973, 216 p.; *Rucăr. Monografie sociologică*, București, 1972, 364 p.; *Rucăr. Istoric. Case memoriale*, București, 1996, 322 p.; *Începuturile culturii și învățământului din județul Dâmbovița*, Târgoviște, 1971, 282 p.; *Învățători și profesori în revoluția de la 1848*, București, 1976, 168 p.; *Din istoria culturii și școlii vâlcene (sec. XVIII-XIX)*, Rm. Vâlcea, 1976, 280 p.; *Câmpulung Muscel, străveche vatră de cultură a Țării Românești*, Câmpulung, 1974, 50 p.; *Istoria învățământului din*

județul Ialomița, Slobozia, 1977, 296 p.; *Câmpulungeni în revoluția de la 1848*, Câmpulung, 1977, 68 p.; *Metodica predării limbii și literaturii române*, București, 1971, 196 p.; *De la noi din Rucăr*, București, 1939, 62 p.; *Flori de peste munte*, București, 1939, 62 p.; *De la frații noștri din Secuime*, București, 1939, 62 p.; *Istoria învățământului și culturii din București*, București, 1997, 268 p.; *Femeia româncă de-a lungul veacurilor*, București, 1998, 202 p.; *Ion Apostol-profesor, preot, scriitor-dârz luptător pentru dreptate*, București, 1997, 313 p.; *Gândirea pedagogică a generației de la 1848*, București, 1968, 368 p. (în colaborare cu Anghel Manolache și Gh. Dumitrescu); *Contribuții la istoria culturii și învățământului din Teleorman*, vol. I, București, 1973, 352 p. (în colaborare cu A. Manolache); *Câmpulung-Muscel, ieri și azi*, *Câmpulung*, 1974, 384 p. (în colaborare cu FL. Mârțu, Ilie Stănculescu, N. Nicolescu, I. Hurdubețiu); *Istoria învățământului din Oltenia*, vol. I, Craiova, 1977, 516 p., (în colab. cu N. Andrei); *Liceul „Dinicu Golescu” din Câmpulung la 80 de ani de activitate*, *Câmpulung*, 1974, 176 p. (în colab. cu Ion Șucu); *Monografia Liceului Pedagogic Câmpulung-Muscel 1867-1967*, București, 1967, 256 p. (în colab. cu N. Nicolaescu și A. Bunescu); *Argeșeni și musceleni în războiul din 1877-1878*, București, 1978, 92 p. (în colab. cu V. Diaconu); *Istoria învățământului din Oltenia*, vol. 2, Craiova, 1981, 603 p. (colab. cu N. Andrei); *Ciitori de școală românească de Titu Georgescu și E. Băldescu sec XIX*, București, 1972, 316 p. (coautor); *Descrierea publicațiilor*, București, 1958, 176 p. (colab.); *Dicționar de sinonime*, București, 1972, 488 p. (coautor); *O prestigioasă instituție școlară-Liceul „Elena Cuza” din Craiova*. Monografie, Craiova, 1985, 364 p. (colab. cu N. Andrei); *Din istoria pedagogiei românești*, vol. 2, București, 1966, 244 p. (coautor); *Contribuții la istoria învățământului românesc*, București, 1970, 206 p. (coautor); *Învățământul și cultura în județul Olt (sec. XIII/ 86)*, Pitești, 1970, 234 p. (în colab.); *Istoria învățământului din România*, vol. I, București, 1983, 462 p. (coautor și membru în colegiul de redacție); *Studii de muzicologie*, vol. I, București, 1985, 234 p. (coautor); *Istoria învățământului din România*, vol. 2, București, 1993, 495 p. (coordonator alături de A. Manolache); *Școala normală „Carol I” din Câmpulung-Muscel 1867-1992*, *Câmpulung*, 1992, 163 p. (în colab. cu I. Popescu - Argeșel și Mărgărit Nicolescu); *Istoria cărții, presei și tiparului românesc*, Craiova, 1994, 460 p. (colab.); *Din istoria pedagogiei românești*, vol. 3, București, 1967, 323 p. (coautor); *Oameni de seamă dăruiți țării de orașul Câmpulung*, 1974, 48 p. (colab.); *Învățământul și cultura în județele istorice Argeș și Muscel*, Pitești, 1996, 240 p. (colab.); *Pânza (Ocolnica) cu vechile privilegii ale orașului Câmpulung Muscel 1215-1747*, Pitești, 1997, 159 p. (în colab. cu Șt. Trâmbaciu); *Istoria învățământului din Oltenia*, vol. 3, Craiova, 1994, 334 p. (în colab.); *Mărturii și documente școlare muscelene (1215-1918)*, București, 1997 (în colab. cu Șt. Trâmbaciu); *Oameni din Cetatea de Scaun*, București, 1995, 228 p. (în colab.); *Istoria învățământului din Oltenia*, vol. 4, Craiova, 1998, 394 p. (în colab.); *Documente și inscripții privind istoria orașului Câmpulung Muscel*, vol. I, București, 1999, 429 p. (în colab. cu Șt. Trâmbaciu); *Documente și inscripții privind istoria orașului Câmpulung Muscel*, vol. II, București, 1999, 359 p. (în colab. cu Șt. Trâmbaciu); *Documente privind istoria orașului Câmpulung Muscel*, vol. III, București, 2000, 314 p. (în colab. cu Șt. Trâmbaciu); *Documente privind istoria orașului Câmpulung Muscel*, vol. IV, București, 2001, 342 p. (în colab. cu Șt. Trâmbaciu); *Documente privind istoria orașului Câmpulung Muscel*, vol. V, București,

2001, 339 p. (în colab. cu Șt. Trâmbaciu); *Istoria obștei de moșneni din comuna Rucăr-Muscel*, județul Argeș, București, 2001, 296 p.; *Județul Muscel-monografie istorică și socială (în colab. cu Panaitescu Dorina)*; *Monografia satelor Conțești, Davidești și Voroveni* (în colab. cu M. Gorgoi și Ștefan Trâmbaciu), 2003; *V. A. Urechia-Documente școlare. Ediție critică* (în colab.), 2005; *Monografia municipiului Câmpulung Muscel*, București, România, 2005 (în colaborare cu Ion Popescu Argeșel și Constantin Ciotei).

Toate lucrările semnate de prof. Gh. Pârnuță se bazează pe un important, și inedit, material documentar, cules din arhive sau din teren. El a fost și coautorul a opt monografii de școli, mai ales ale celor mai importante licee din Câmpulung, dar și de școli generale.

Pentru activitatea desfășurată a fost ales membru al Societății de Științe Filologice din România, al Societății de Științe Istorice din România, membru de onoare al Academiei Oamenilor de Știință din România (1998).

A primit premiul „Gheorghe Barițiu” al Academiei Române pentru activitatea desfășurată în domeniul educației și al școlii românești și a fost declarat cetățean de onoare al orașului Câmpulung și al comunei Rucăr.

Profesorul Gheorghe Pârnuță a fost și un pasionat colecționar, adunând de-a lungul vieții, foarte multe documente despre localitatea natală, Rucăr, pe care le-a grupat în zece volume, care, însă, au rămas nepublicate.

A strâns documente despre orașul Câmpulung dar și despre localitățile din județul istoric Muscel, pe care le-a ordonat și grupat, realizând o originală și valoroasă colecție de documente în cadrul unei expoziții muzeistice în casa sa din Rucăr.

Puține dintre localitățile din județul Argeș se pot mândri cu personalități precum a fost prof. univ. dr. Gheorghe Pârnuță. Iată de ce distinsul și mult respectatul profesor Gheorghe Pârnuță va rămâne în memoria contemporanilor dar și a generațiilor viitoare ca un cercetător serios, deschizător și continuator de drumuri în istoria învățământului românesc, a cercetării trecutului istoric și cultural a zonei Muscel, și nu numai, dar și ca un pasionat colecționar și muzeograf.

Distincțiile și titlurile primite reprezintă o recunoaștere oficială a contribuției sale la cercetarea științifică și culturală de către autoritățile românești, centrale și locale.

Aceste rânduri aduc, în numele tuturor cercetătorilor din județul Argeș, a colaboratorilor și a prietenilor distinsului profesor Gheorghe Pârnuță, un sincer și călduros omagiu pentru tot ceea ce a înfăptuit, a cercetat și a publicat de-a lungul întregii sale activități.

Ștefan Trâmbaciu